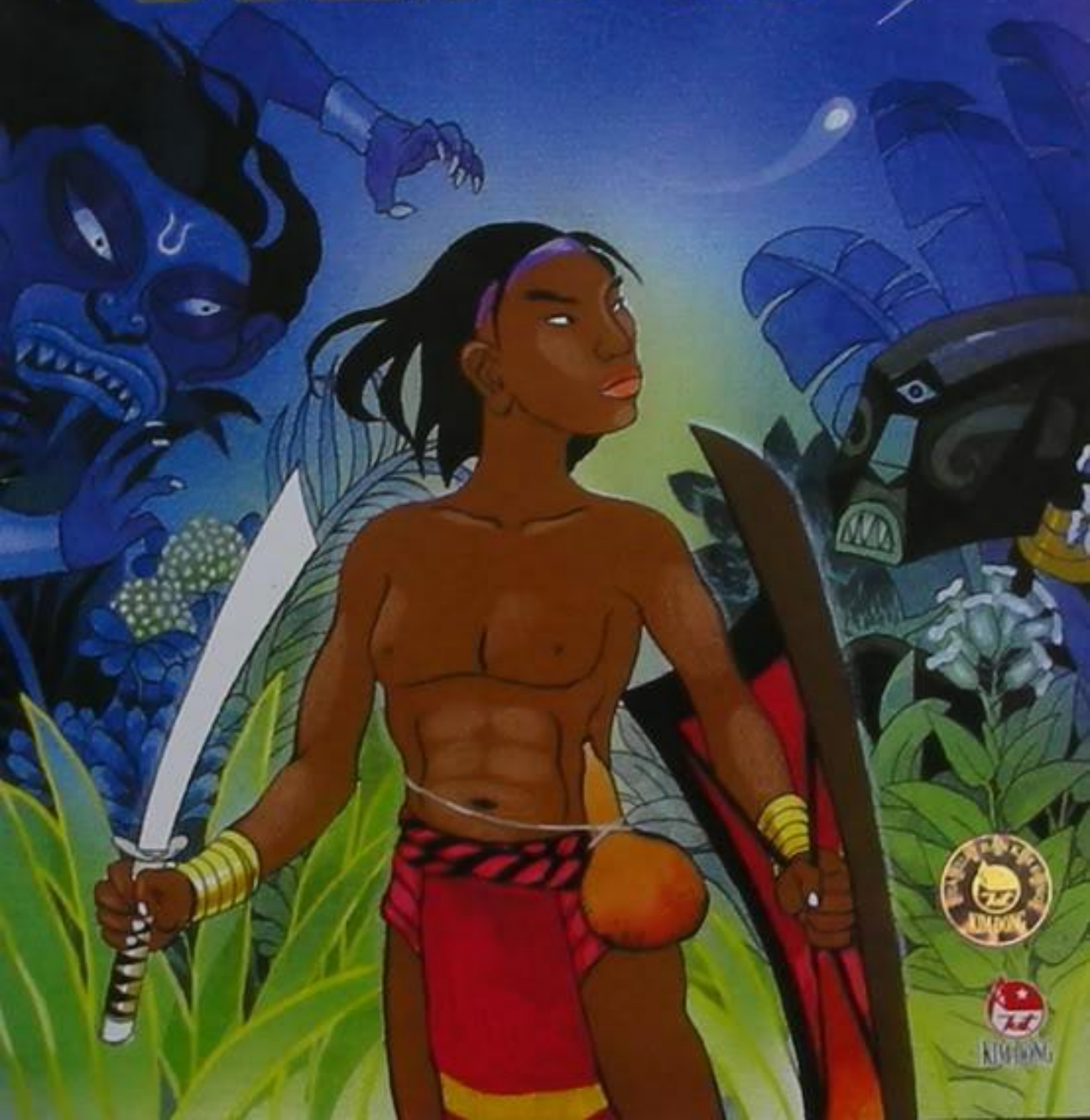

TRANH TRUYỆN DÂN GIÀN VIỆT NAM

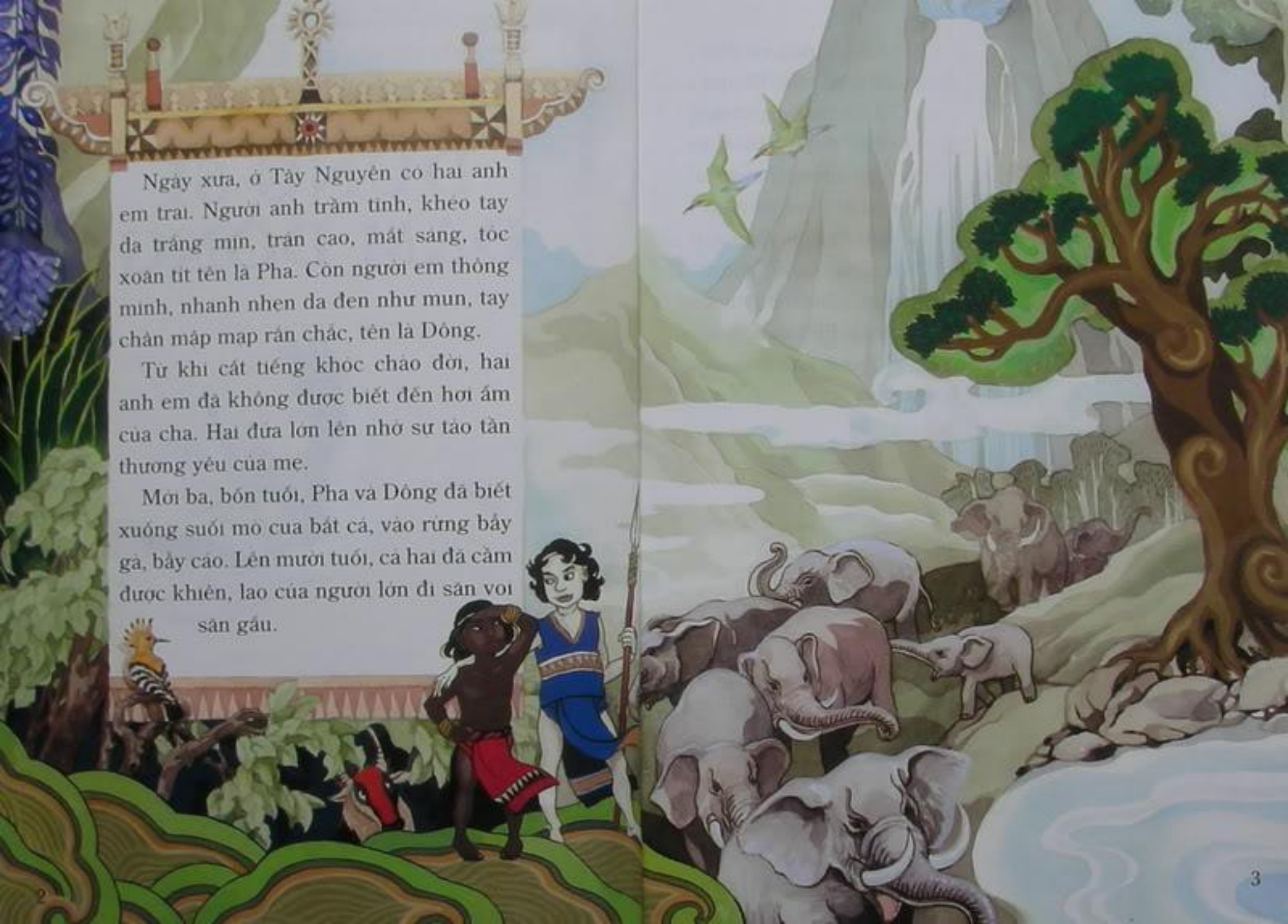
DỪNG SỈ ĐẠM DÔNG

Ngày xưa, ở Tây Nguyên có hai anh em trai. Người anh trầm tĩnh, khéo tay da trắng mịn, trán cao, mắt sáng, tóc xoăn tít tên là Pha. Còn người em thông minh, nhanh nhẹn da đen như mun, tay chân mập mạp rắn chắc, tên là Đông.

Từ khi cất tiếng khóc chào đời, hai anh em đã không được biết đến hơi ấm của cha. Hai đứa lớn lên nhờ sự tảo tần thương yêu của mẹ.

Mười ba, bốn tuổi, Pha và Đông đã biết xuống suối mò cua bắt cá, vào rừng bẫy gà, bẫy cáo. Lên mười tuổi, cả hai đã cầm được khiên, lao của người lớn đi săn voi săn gấu.

Một hôm Dông và Pha đi xem lễ đâm trâu. Khi tới gần nhà chùa lang, thấy vô số chi xanh chi đỏ vương trên đường, hai anh em liền nhất đem về đình nói lại làm dây thả điều.

Chùa lang trông thấy, lão trợn mắt, lớn tiếng thét lác, vu cho Pha và Dông trộm chi của nhà lão và đòi phạt va.

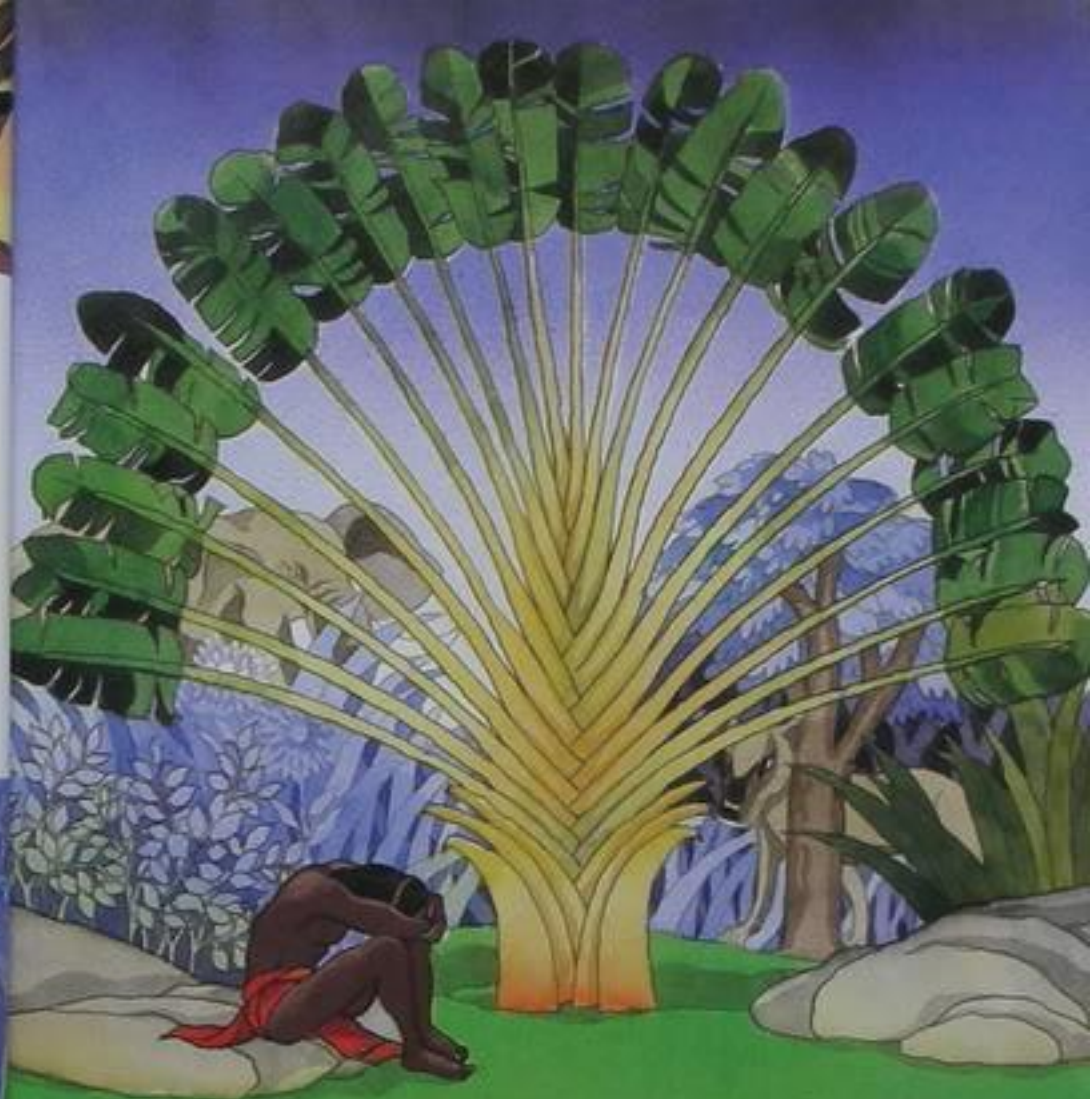
Nhà nghèo không có gì để nộp cho chùa lang nên mẹ con Pha và Dông phải đi ở cho lão để trừ nợ.

Người mẹ vừa xót thương con bị kẻ ác vu oan, vừa phải làm việc cực nhọc, nên chẳng bao lâu, bà lâm bệnh rồi qua đời.

Thiếu bàn tay ôm ấp yêu thương của mẹ, Pha và Dong càng thương nhau hơn. Pha thay mẹ, chờ che, chăm sóc em, còn Dong lúc nào cũng ở bên anh, ngoan ngoãn nghe theo những điều anh răn dạy. Ngày ngày hai anh em cùng nhau lên nương rẫy, tối về lại ôm nhau ngủ bên bếp lửa hồng.

Một buổi sáng sớm, sương mù còn phủ kín cây cỏ. Buồn làng vắng chìm trong yên tĩnh. Nhưng chim rừng bỗng kéo đến quanh căn chòi lá của Pha và Dong, kêu inh ỏi khiến Dong tỉnh giấc. Thấy lưng lạnh lạnh, Dong quay lại thì không thấy Pha đâu nữa.

Dong lo lắng, tìm kiếm khắp nơi vẫn không thấy anh đâu. Buồn qua Dong gục đầu bên suối khóc nức nở.

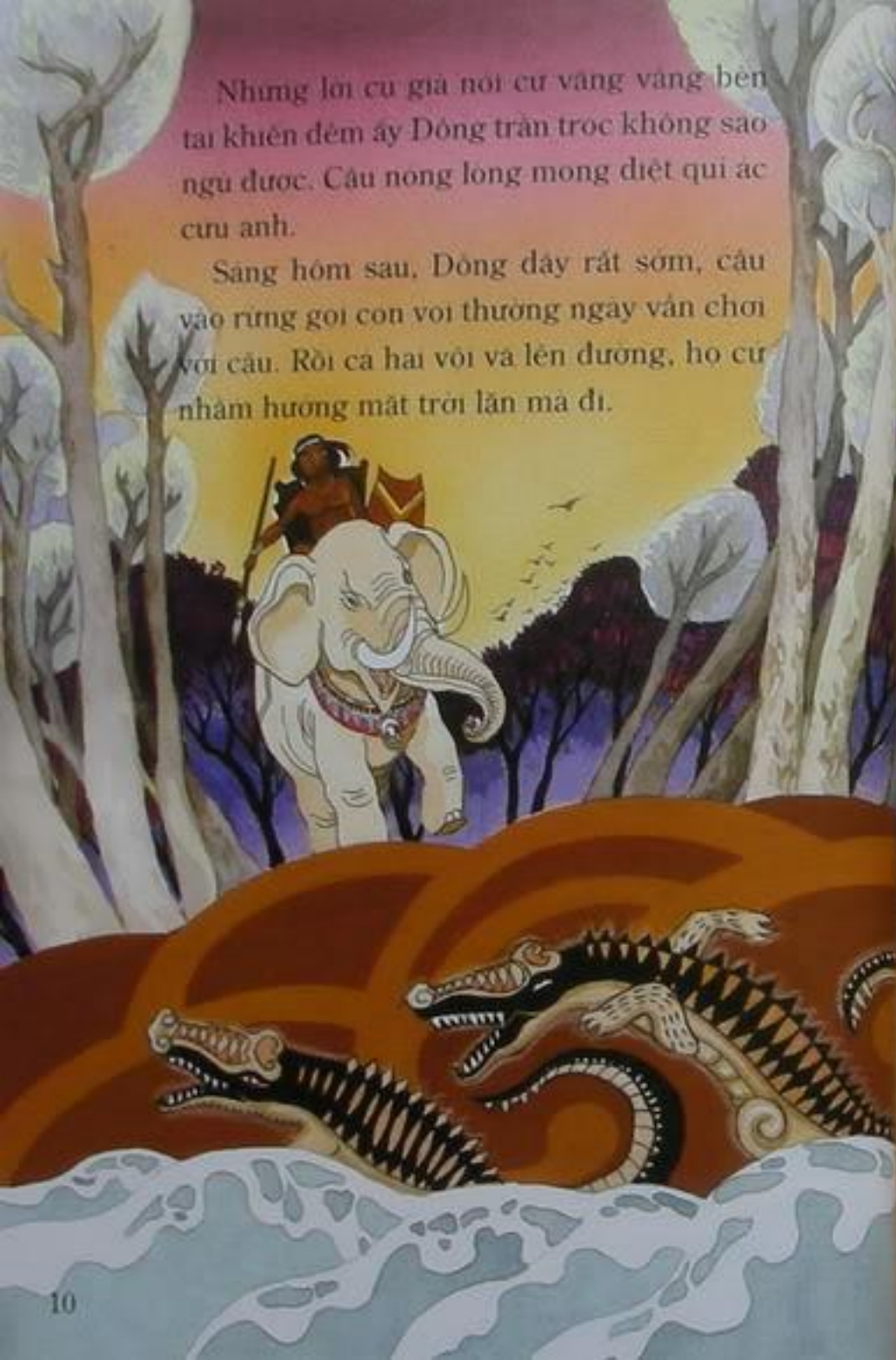
Tiếng khóc của Đông làm con nai con hoẵng cũng ngán ngở, con chim xanh chim đỏ cũng quên bay, quên hát. Mọi người thương, kéo đến an ủi, nhưng không ai có thể giúp Đông nguôi nỗi đau buồn.

Một cụ già thấy vậy đành nói cho Đông biết: “Có lẽ anh cháu bị quỷ bắt đi rồi. Con quỷ này nhờ có chiếc gương thần lấy được của thần Bok Gơ-lây ở trên trời nên mạnh lắm, sức trăm người cũng không địch nổi nó.

Quỷ thường dùng chiếc gương ấy soi khắp nơi, thấy ở đâu có trai tráng khỏe đẹp là bắt về làm chồng. Khi nào chán thì nó liền xé xác ăn thịt những chàng trai ấy”.

Nhưng lời cụ già nói cứ văng vẳng bên tai khiến đêm ấy Đông trằn trọc không sao ngủ được. Cậu nong lòng mong diệt quỷ ác cứu anh.

Sáng hôm sau, Đông dậy rất sớm, cậu vào rừng gọi con voi thường ngày vẫn chơi với cậu. Rồi cả hai voi và lên đường, họ cứ nhắm hướng mặt trời lặn mà đi.

Voi chờ Đông đi suốt đêm ngày không nghỉ. Một hôm, họ đến một ngã ba đường, Đông đang phân vân không biết chọn ngã nào. Chợt cậu trông thấy một người đón củi đi thương. Bỏ củi to gấp mấy lần cái chơi rẫy, mà anh ta dùng một tay nhắc nhẹ như không.

Nghe Đông hỏi thăm đường, người đón củi lắc đầu bảo: "Em bé tí thế này, đến đó làm gì cho uống mang!"

Nhưng Đông cứ nản nỉ mãi, người dón cúi liền chỉ cho cậu con đường bên phải, rồi gành cúi đi như bay, phụt chóc đã biến mất.

Đông thúc voi đi theo hương người dón cúi chỉ. Mới đi được mấy bước, con voi bỗng rống to và đứng đứng lên trên hai chân sau.

Đông chưa kịp hiểu chuyện gì xảy ra thì đã thấy toàn thân bong rớt. Một pho tượng khổng lồ, đen sì đang phun lửa cản đường không cho Đông đi tiếp.

Dòng tìm mọi cách, gắng sức vượt qua ngọn lửa, nhưng ngọn lửa càng ngày càng dữ dội hơn. Sau một ngày quần nhau với lửa, Dòng kiệt sức gục xuống. Con voi vội đưa Dòng vào rừng, hút nước suối phun cho Dòng tỉnh lại.

Từ hôm đó Dòng buồn lắm, câu lân lỏi khắp làng gần buồn xa hỏi cách diệt quỷ cứu anh, nhưng chưa có người nào nghĩ ra cách gì giúp cậu.

Một hôm, trên đường đi, Dòng gặp một cụ già bị ốm, nằm vật bèn đường. Dòng vội dìu cụ về chòi canh rầy, thuốc thang cho cụ tỉnh lại.

Đến khuya, Dòng chợt nghe tiếng chim vỗ cánh, rồi một con chim khổng lồ xuất hiện, đỡ cụ già lên lưng.

Cu gia trao cho Dông một hạt giống nhỏ và bảo: “Ta là thần núi Chư Lây. Ta biết châu rất dùng cảm, nhưng tài và sức của châu chưa đủ để đấu được với qui. Lần trước ta phải dùng lửa ngăn châu lại. Còn lần này, ta sẽ giúp châu thành tài. Châu hãy gieo hạt giống này trên đỉnh núi và khi nào hạt mọc thành cây, mỗi ngày châu nhớ phải tưới nước cho nó đủ bảy lần”.

Thần núi dẫn xong, cười chim bay đi. Còn lại một mình, Dông gắng làm theo lời thần. Ngày nào Dông cũng công nước suối từ dưới chân núi lên đỉnh núi tưới cho cây. Cây lớn nhanh như thổi. Sau ba mùa rẫy, thân cây đã to đến hàng trăm người ôm không xuể. Còn Dông cũng đã trở thành một chàng trai cường tráng.

Một buổi tối, thần núi lại hiện ra. Thần bảo Đông ha cây, lấy gỗ đẽo một chiếc khiên, đào gốc cây lấy thanh dao bầu. Thần còn tặng Đông một con ngựa trắng và một quả bầu khô. Rồi thần nói khẽ với ngựa trắng mấy câu. Con ngựa liền lấy đà, chờ Đông lao vút đi.

Ngựa trắng đưa Đông vượt qua đèo cao, suối sâu đến thẳng trước động quỉ. Ngươi thấy mùi lạ, quỉ cái

từ trong洞 chạy ra, vừa nhìn thấy Đông, nó đã cười ngất nghéo: “Thằng ngốc kia, mày đen dùi xấu xí thế đến đây làm gì cho bán mắt tao!”

Đông không để quỉ nói hết câu đã vung dao xông tới đánh. Hai bên quần nhau mai mà không phân thắng bại. Đến ngày thứ bảy, quỉ cái hóa thành một con ngựa, lao lên đỉnh núi lấy gương thần.

Ngựa qui có phép nên phóng rất nhanh. Dồng đuổi theo mai vẫn không kịp. Thần núi thấy vậy liền hóa thành một người thợ săn, đem cho Dồng một bộ yên cương. Nhờ có bộ yên cương màu nhiệm ấy mà chỉ trong nháy mắt, Dồng đã đuổi kịp qui. Thấy nguy, qui vội hóa thành một bông hoa. Nhưng Dồng đã nhìn thấy, chàng cho ngựa giẫm nát bông hoa.

Qui đành biến thành một làn gió bay ào đến chỗ gương thần.

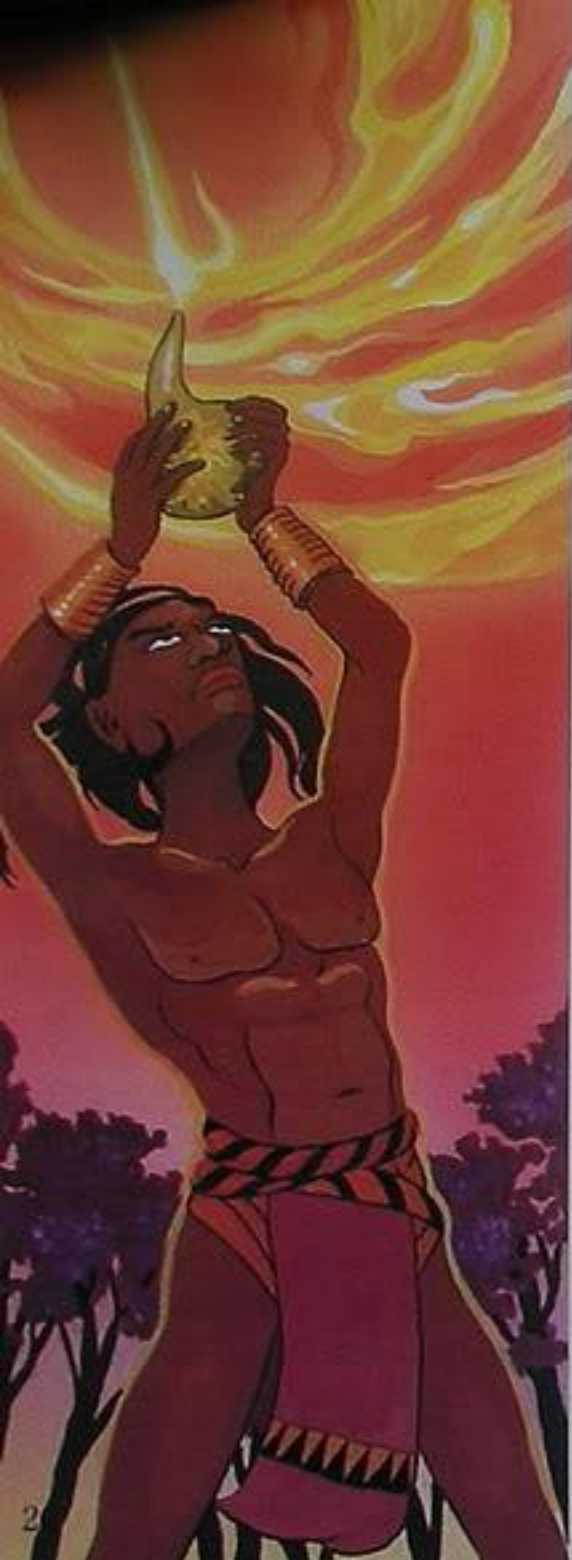

Qui cái cầm gương úp xuống đất quay nhanh ba vòng. Trời đất bỗng tối sầm lại, đá chạy, đất rung, rừng cây gẫy rạp rúc. Dòng vung tay múa khiến vùn vút. Khiên múa kin qua, qui không tài nào dám dưng Dòng. Qui tức giận nghiêng rưng, nghiêng chiếc gương về phía mặt trời lặn. Gió lớn nổi lên ầm ầm như muốn cuốn bay mọi vật. Dòng vung mạnh dao lên, một luồng gió mạnh ghé gớm, thổi bạt gió của qui đi.

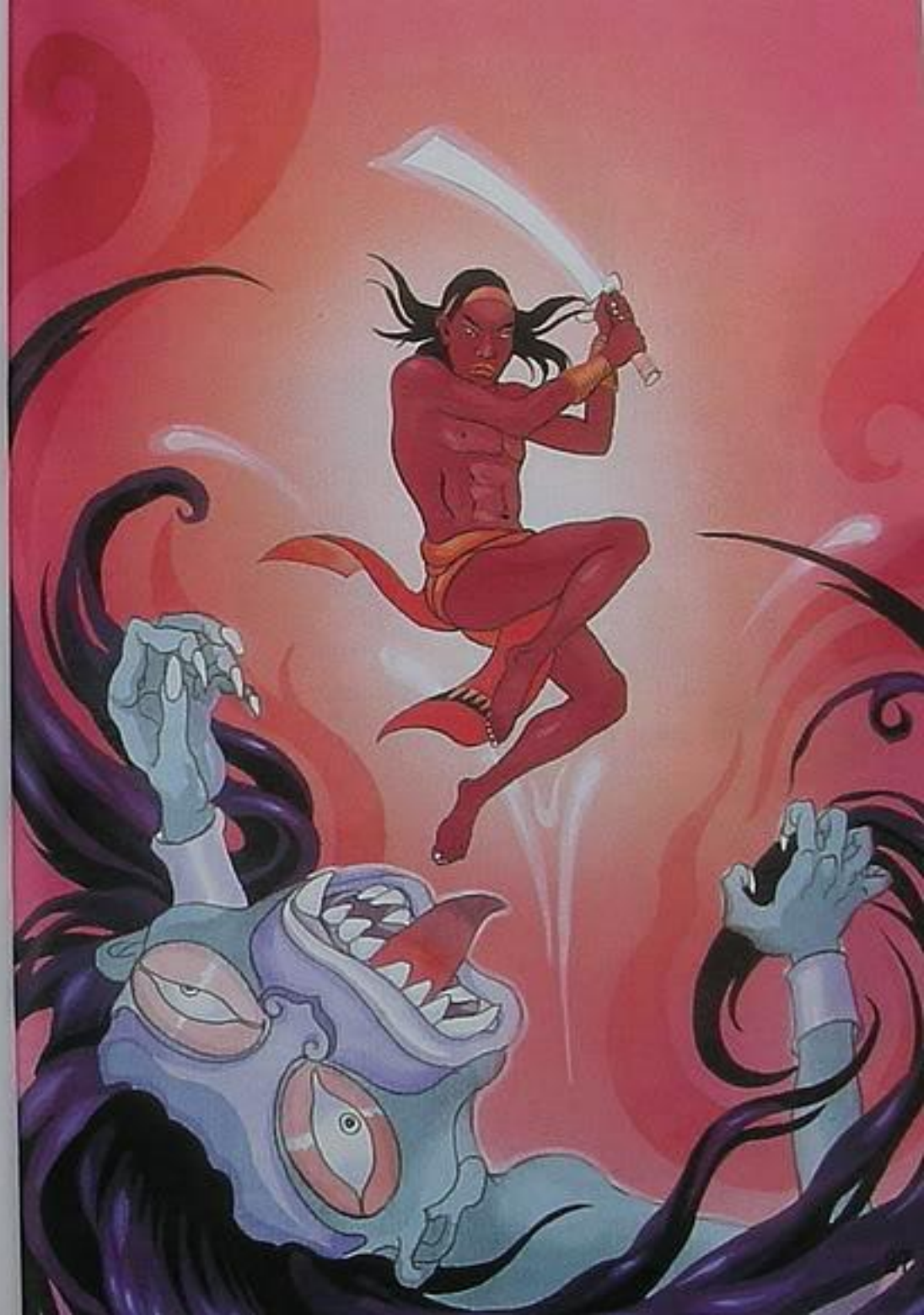
Qui găm lên, nghiêng chiếc gương về phía mặt trời mọc. Sông nước cuộn cuộn dâng cao phủ trắng núi rừng. Dòng thả ngay chiếc khiên xuống làm thuyền, múa đao xông tới chém qui.

Thấy tình thế bất lợi, qui vội gió phép cuối cùng ra. Nó giơ gương lên trời quay ba vòng. Trời đất bỗng nóng rực rực. Những đám mây lửa từ trên trời ùn ùn rơi xuống như muốn thiêu cháy Dòng.

Giữa lúc nguy cấp, Dòng sức nhớ lời thần núi dẫn, chàng vói lấy quả bầu khô ra. Ngay lập tức, từ trong quả bầu, một luồng khói đen tuôn ra ào ào, bốc cao lên, che kín cả bầu trời. Trong chốc lát, luồng khói đã chặn đứng những đám mây lửa kì quái của quỷ lại.

Bị phá nốt phép thuật cuối cùng, quỷ cái hoảng sợ toan chạy trốn, nhưng Dòng đã nhanh tay bổ một nhát đao như trời giáng vào đầu nó. Quỷ chết không kịp kêu. Chiếc gương thần văng ra, va vào đá vỡ tan tành.

Con ngựa chở Dòng trên lưng, nhảy qua dòng máu qui đen ngòm, phi thẳng đến một dòng đá lớn. Phải mất một lúc lâu Dòng mới phá được cửa dòng. Hàng trăm chàng trai trẻ đang bị nhốt, vui sướng chạy ủa ra.

Pha ngớ ngàng nhìn chàng trai vạm vỡ, dũng mãnh, mãi mới nhận ra là em trai. Hai anh em ôm chầm lấy nhau mừng rỡ, nghẹn ngào.

Đúng lúc đó, thần núi hiện ra. Tiếng cười vui vẻ của thần vang vọng khắp núi rừng: “Ha, ha, hời chàng trai dũng cảm! Châu đã không phụ lòng tin cậy của ta. Bây giờ các cháu mau trở về, đem tin vui đến cho buôn làng”.

Hai anh em cảm tạ thần núi rồi lên đường về buôn ngay.

Tin Đông tiêu diệt được quỷ ác đã bay về buôn nhanh hơn bước chân của ngựa trắng. Dân làng vui mừng giết trâu, mổ heo, mở hội chào đón hai chàng trai. Tiếng cồng, tiếng chiêng vang xa suốt ngày đêm nơi ca Đam Đông, người con dũng cảm của núi rừng Tây Nguyên.

